

Tobolska Polska
Na obczyźnie,
ale u siebie

18

6 ROK W OBRAZACH

ECHA POLSKIE

18 Syberyjski ślad. Przymusowi
zesłańcy i dobrowolni osadnicy

WYDARZENIA

20 Wielka tułaczka.
Piesze karawany migrantów

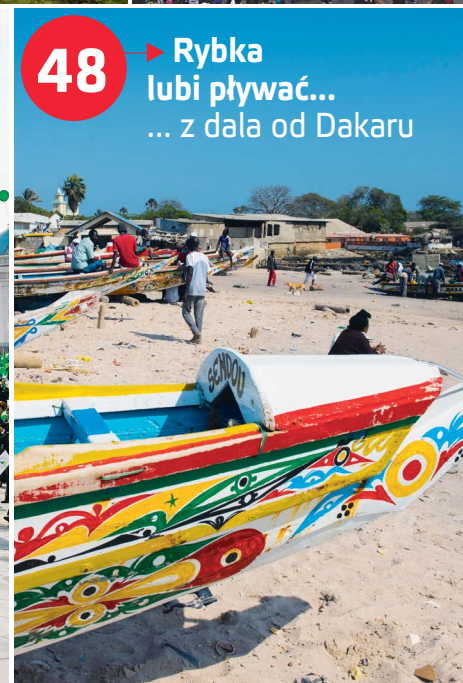
Raj na kartki
Obfity deficyt
w Aszhabadzie

40

48

**Rybka
lubi pływać...**
... z dala od Dakaru

O TYM MÓWI ŚWIAT

26 Porażka biopaliw.
Spustoszona Indonezja

PROFILE

32 O nich się mówi: Claas Relotius,
Catriona Gray, Missy Franklin

LUDZIE

34 Ojciec Melecjusz.
Pedofil w rosyjskiej Cerkwi

36 Annegret Kramp-Karrenbauer.
Jeszcze nie kanclerz, ale...

38 Roger Smith.
Taktyka zegarmistrza

REPORTAŻ

40 Państwo zamknięte.
Turkmenistan wraca do ZSRR

44 Pod wulkanem.
Najniebezpieczniejsze
miasto świata

Janina Perlin 1930–2018

Człowiek instytucja – to najmniej, co wypada rzec o osobie, która przez tyle czasu współtworzyła nasze pismo. Była najdłużej pracującym członkiem zespołu FORUM – od samych początków. A przy tym – wspaniałą koleżanką, stale pogodną, życzliwą, serdeczną, zawsze gotową pomóc. Nieoceniony jest jej wkład w to, czym zawsze FORUM pragnęło być. Kierując działem romańskim, uchylała przed czytelnikami okno na świat taki, jakim przedstawiała go prasa francusko-, włosko- i hiszpańskojęzyczna. Aż nie sposób uwierzyć, że w nierzadkich porywach naszych redakcyjnych dziejów bywał to dział jednoosobowy!

Staranny dobór, rzetelny przekład i kompetentna adiestracja – w Jej rękach i pod Jej wprawnym okiem translatorskie i redaktorskie rzemiosło zmieniało się w sztukę. A przecież FORUM – z którym czuła się nierozdzielnie związana, nawet gdy już nie spotykaliśmy się przy codziennych zajęciach – to tylko część Jej bogatego dorobku (była też tłumaczką literatury oraz współautorką słowników – wraz z mężem, Oskarem Perlinem). Z ciężkim sercem przychodzi nam dziś mówić o Niej w czasie przeszłym.

Następne
NOWE FORUM
w piątek 18 stycznia 2019

Kto rządzi
w Syrii?
Powiesz,
a zginiesz

52

48 Rybacy głosu nie mają.

Zwłaszcza w Senegalu

52 Dramat wagnerowski.

Najemnicy prosto z Rosji

FOTOSTORY

56 Protest chińskich żon.

Towarzyszu Xi, nie tyśo wam?

OBYCZAJE

58 Królowe Orientu. Muzułmanki
piękne, bogate, wpływowe
i modne

62 Eskorta bez ochrony.

Dziewczęta do towarzystwa

Księżna Dina
Saudyjka
wyzwolona

58

66 Trzy siostry. Zagadka

porzuconych noworodków

ROZMOWA

68 Emily Blunt.

Ani jednego
dobrego słowa o sobie

KOMPAS

72 Zanzibar wabi.

Kamienne miasto na rafie

HISTORIA

76 Korzenie sycylijskiej mafii.

Słabe państwo i ... silne
sądownictwo

68

Powrót Mary
Poppins
Duże dzieci
małym dzieciom

72

Sułtan upadł
Miejscowi zostali

76

► **Owoce zbrodni** Wyciśnięte przez mafiosów

O tych krajach piszemy:

ARABIA SAUDYJSKA (s. 58) HONDURAS (s. 20) INDONEZJA (s. 26) IRAN (s. 58) JORDANIA (s. 58)
KATAR (s. 58) KOLUMBIA (s. 44) MEKSYK (s. 20) NIEMCY (s. 36, 66) POLSKA (s. 18)
ROSJA (s. 18, 34, 52, 62) SENEGAL (s. 48) SYRIA (s. 52) TANZANIA (s. 72) TURKMENISTAN (s. 40)
USA (s. 20, 26) WIELKA BRYTANIA (s. 38, 68) WŁOCHY (s. 76)

80 **MIKROFORUM**

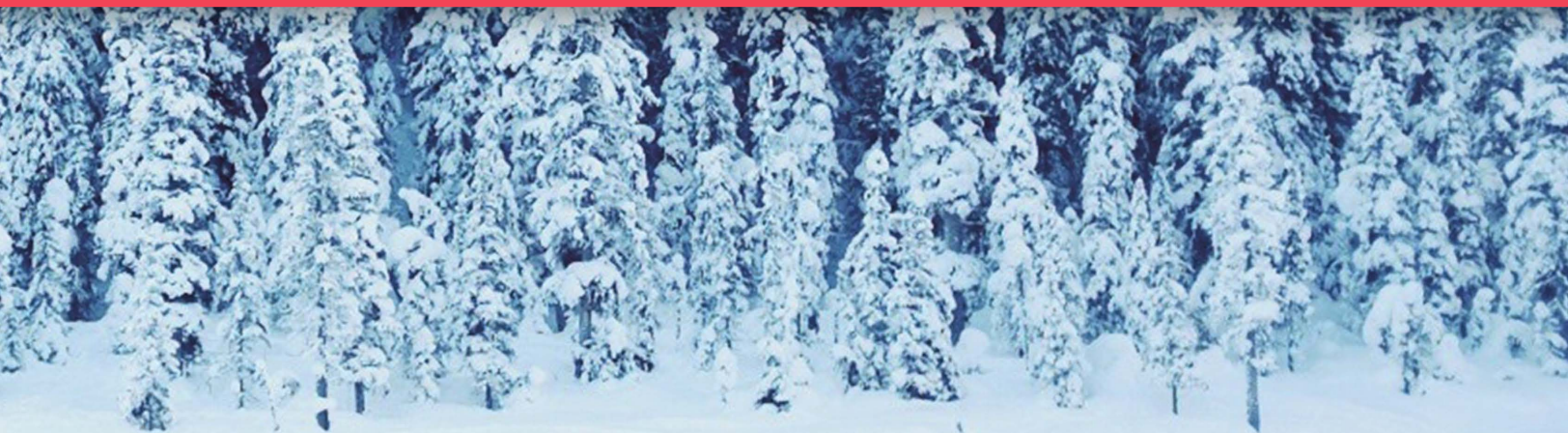
Kup książkę

Zdjęcie na okładce: P. X. K. / S. / Z.

NIBORK SPRZYJA SKUPIENIU

*W nowym roku życzymy uśmiechu, zdrowia
i dużo odpoczynku z dala od miejskiego zgiełku*

Leśniczówka Nibork to oaza spokoju na skraju Mazur i Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej. To idealne miejsce, by zaszyć się gdzieś na zimowy weekend, zjeść kolację przy świecach, poczytać (lub popisać) książkę i zapomnieć, że gdzieś tam – za lasem – jest jeszcze jakiś inny świat.

LEŚNICZÓWKA
DOM PRACY TWÓRCZEJ NIBORK
UL. LAS MIEJSKI 1
13-100 NIDZICA

WIĘCEJ INFORMACJI
O WYDARZENIACH I NOCLEGACH:
WWW.NIBORK.COM
+48 695 020 236

NA HASŁO „POLITYKA” **20%** ZNIŻKI NA CAŁY POBYT!
[Kup książkę](#)

STYCZEŃ HONDURAS**Głosują nogami**

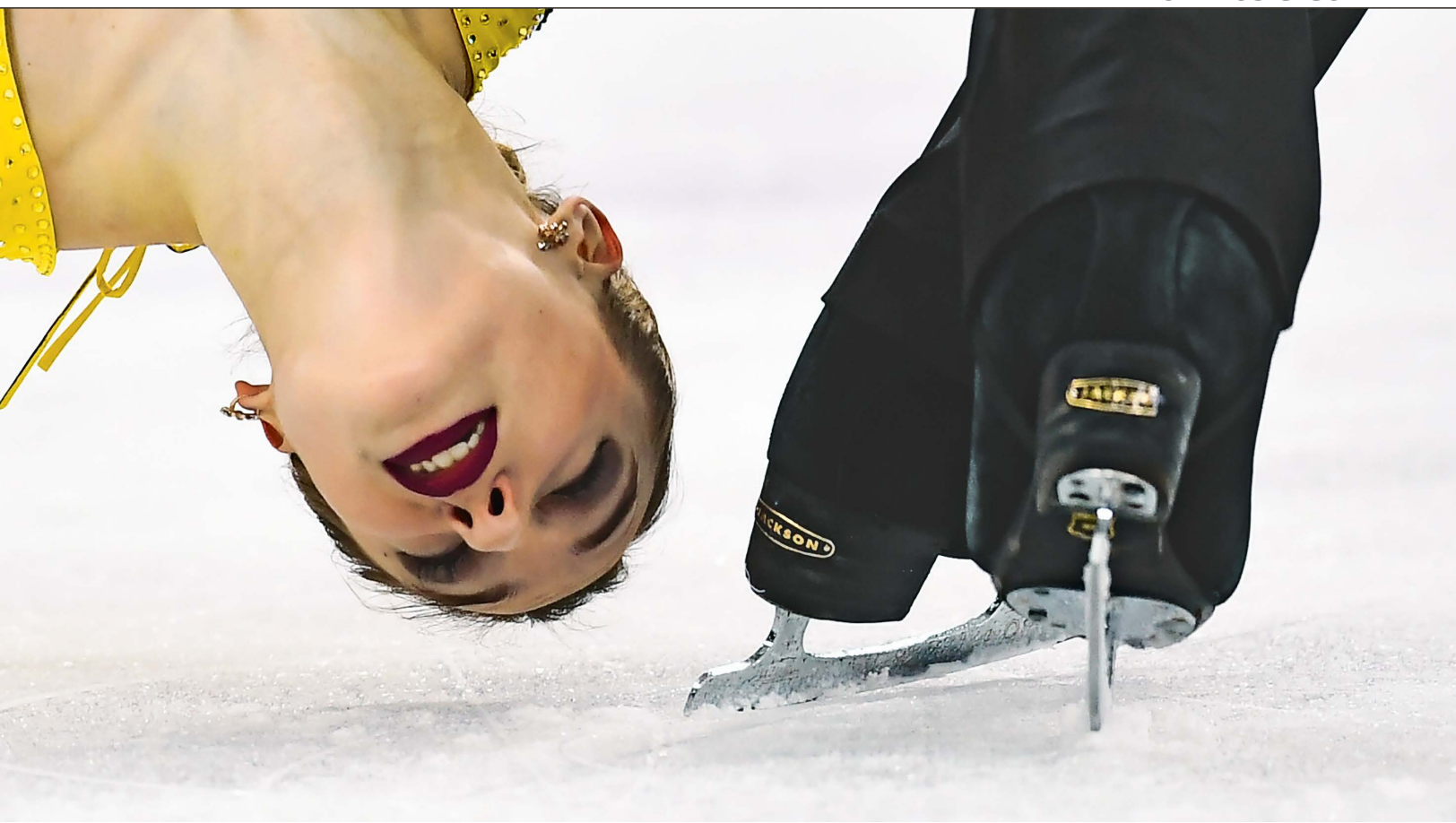
Hondurasek wstrząsnęły protesty przeciw reelekcji prezydenta Juana Orlanda Hernández (podejrzanego o sfałszowanie poprzednich wyborów). Manifestacje brutalnie stłumiono, a zdesperowani mieszkańcy wyruszyli wielką karawaną w kierunku granicy Stanów Zjednoczonych, w poszukiwaniu lepszego życia. Przez kilka miesięcy tysiące ludzi wędrowało przez Amerykę, a o ich tułaczce, powstrzymanej na granicy USA, więcej piszemy na str. 20.

LUTY KOREA PŁD.**Na cienkim lodzie**

Nad rozgrywanymi w Pjongczangu zimowymi igrzyskami olimpijskimi wisiał mroczny cień dyktatora z Północy, który wprowadził wysłał niewielką reprezentację sportowców, ale jednocześnie dokonywał prób rakietowych, prowadząc wojnę nerwów z Donaldem Trumpem. Ostatecznie wielka polityka nie zakłóciła wielkiego sportowego święta, a wyczyny np. rosyjskich łyżwiarzy figurowych (na zdjęciu) zapierały dech w piersiach publiczności.

LUTY USA**Odjazd czy odlot?**

Elon Musk nie ustaje w swych śmiałych i ekscentrycznych próbach podboju przestrzeni kosmicznej. W lutym wystrzelił w kosmos swój czerwony kabriolet marki Tesla Roadster. Za kierownicą na razie usiadł ubrany w kombinezon astronauty manekin, ale miliarder zapewnia, że już niedługo w przestrzeń wyśle żywych ludzi, a siebie jako pierwszego.

MARZEC NIKARAGUA

Krzyż Pański z Kościołem

Katolicy wierni niosą słynną figurę „Jezusa wielkiej mocy” w procesji podczas Wielkiego Tygodnia w kościele La Merced w Granadzie, 50 km od Managui, stolicy Nikaragui. Wielka moc Chrystusa nie ustrzegła jednak Kościoła katolickiego od serii skandali związanych z przestępstwami seksualnymi. Było o nich głośno praktycznie na całym świecie.

MARZEC SYRIA

Gdzie my, tam ojczyzna

Ten rok przyniósł kolejną odsłonę syryjskiego dramatu. Wojna domowa zakończyła się sukcesem wspieranego przez Rosjan Baszara al-Asada, padły ostatnie punkty oporu rebeliantów, Amerykanie zaś się wycofali. Teraz zaczyna się kolejna wielka wędrówka uchodźców próbujących wrócić do domów. Nie jest to jednak łatwe, miasta są zrujnowane, a wojska reżimu podejrzliwie patrzą na ludzi przybywających z terenów objętych rebelią. Potrzeba wielu lat spokoju i ogromnych pieniędzy, by Syria powróciła choćby do stanu sprzed konfliktu.

KWIECIEŃ KOREA PŁD. I PŁN.

Są pewne granice

Przywódca Korei Północnej Kim Dzong Un ściska rękę prezydenta Korei Południowej Mun Dze Ina na linii demarkacyjnej przecinającej Półwysep Koreański i stanowiącej nieoficjalną granicę obu Korei (nigdy nie zawarto traktatu pokojowego i nie potwierdzono przebiegu granicy). Do uścisku doszło przed szczytem w Panmundzomie 27 kwietnia. Przywódcy po raz pierwszy rozmawiali bezpośrednio o możliwości pokojowego zakończenia sporu, a nawet – w nieokreślonej jeszcze przyszłości – o zjednoczeniu Korei.

MAJ WATYKAN

Czarne owce
zjedzą pasterza?

Powiew wiatru unoszący kołnierz papieża Franciszka podczas spotkania z karabinierami w ramach audiencji generalnej na placu Świętego Piotra w Watykanie stanowi doskonałą metaforę problemów, z jakimi musi się zmierzyć głowa Kościoła, choć najwygodniej byłoby je zamieść pod dywan. Franciszkowi i jego reformom zagrażają nie tylko skandale obyczajowe, które wstrząsnęły episkopatami w wielu krajach, lecz także silna konserwatywna opozycja wewnętrzna, pozwalająca sobie nawet głośno rozważać dymisję papieża – rzecz od setek lat w Watykanie niewyobrażalna.

MAJ FRANCJA

Palma nasza!

Polski reżyser Paweł Pawlikowski, nagrodzony dwa lata temu Oscarem za „Idę”, znowu osiągnął wielki międzynarodowy sukces, zdobywając Złotą Palmę na festiwalu w Cannes za „Zimną wojnę”. Historia trudnej miłości dwojga ludzi zmagających się ze swoim uczuciem i z wielką historią jest tak uniwersalna, że film Pawlikowskiego i wybitne role Joanny Kulig i Tomasza Kota przyjęto entuzjastycznie na wszystkich kontynentach.

CZERWIEC JEMEN

Obłuda Sauda

Już kolejny rok trwa katastrofa humanitarna w Jemenie, wstrząsanym wojną domową między rebeliantami z plemienia Huti (na zdjęciu) a niepopularnym rządem, wspieranym przez zagraniczną koalicję zmontowaną przez saudyjskiego następcę tronu, księcia Salmana. Arystokrata z rodu Saudów od dawna słynął z agresywnej polityki tak zagranicznej (interwencja w Jemenie, blokada Kataru), jak i wewnętrznej (uwięził znaczną część rodziny oraz starszego przyrodniego brata), by zapewnić sobie tron po ojcu i dominację w regionie. Zachód przez palce patrzył na wybryki księcia, sojusznika Waszyngtonu i zwolennika umiarkowanych reform społecznych. To się zmieniło, gdy siepacze Saudów na rozkaz Salmana zabili w konsulacie w Stambule opozycyjnego dziennikarza.

MAJ ARMENIA

Tu Radio Erewan!

Po rozpadzie Związku Radzieckiego pozbawiona bogactw naturalnych i nowoczesnego przemysłu Armenia pogrążyła się w biedzie i korupcji, a pierwsze lata niepodległości upływały pod znakiem wojny z Azerbejdżanem o sporny obszar Górskiego Karabachu. Wojna się skończyła, bieda, korupcja i uzależnienie od Rosji – jedyne gwaranta fizycznego i gospodarczego bytu Armenii – pozostały. Ludzie długo znosili skorumpowane władze, aż wreszcie lider opozycji Nikol Paszynian rzucił hasło: „Dość!”. Wielodniowe protesty obaliły rząd Serża Sarkosjana, a Paszynian został nowym premierem. Niestety, pogrążonej w kryzysie Armenii niewiele to pomogło.

LIPIEC ROSJA

Prezydent de Gol

Francuski prezydent Emmanuel Macron cieszy się ze zwycięstwa reprezentacji Trójkolorowych na mistrzostwach świata FIFA w Rosji. Francuscy piłkarze pokonali w finale Chorwatów 4:2. Mało kto już pamięta, że kilka miesięcy później Chorwaci zemścili się w zupełnie innej dyscyplinie, wygrywając z Francuzami w finale tenisowego Pucharu Daviesa. A reprezentant Chorwacji w piłce nożnej, pomocnik Luka Modrić, cieszył się ostatnio, ponieważ został uznany najlepszym zawodnikiem roku w prestiżowym konkursie tygodnika „France Football”.

LIPIEC WIETNAM

W dobrych rękach

Bà Nà w środkowym Wietnamie (w okolicach Da Nang) to górská wioska słynąca z wyjątkowej architektury. Powstała w 1919 roku jako baza dla francuskich turystów. Dziś przyciąga raczej gości z całego Wietnamu, którzy chcą zobaczyć kopię europejskiego średniowiecznego zamku. Nową atrakcją stanowi 150-metrowy „złoty most”, który wygląda, jakby podnosiły go wielkie betonowe dłonie.

SIERPIEŃ WŁOCHY

Prosto z mostu

Zawalenie się Ponto Morandi na autostradzie A10 w Genui było największą katastrofą budowlaną we Włoszech od prawie dwudziestu lat. Z wysokości ponad czterdziestu metrów runął na zabudowania ponad 200-metrowy fragment wiaduktu oraz jeden z filarów. Zginęły 43 osoby. Konstrukcja od dawna wymagała naprawy. 37-letni kierowca ciężarówki (na zdjęciu) zahamował w ostatniej chwili. Pod koniec roku władze miejskie Genui ogłosiły, że wiadukt zostanie odbudowany. Autor nowego projektu mówi, że most będzie ze stali i „wytrzyma tysiąc lat”.

SIERPIEŃ IZRAEL

Ujrzałem znak...

To był rok pełen napięcia w strefie Gazy. Palestyńczycy organizowali wielkie demonstracje pod murem granicznym, które były brutalnie rozpędzane. Podczas gwałtownego protestu przeciw otwarciu ambasady amerykańskiej w Jerozolimie zginęło około sześćdziesięciu demonstrantów. Przez 10 miesięcy przygranicznych starć kilkanaście tysięcy osób zostało rannych (pięć tysięcy – od kul). Palestyńczycy zaczęli wysyłać na drugą stronę granicy balony z ładunkami wybuchowymi oraz prymitywne rakiety (na zdjęciu moment uruchomienia izraelskiej instalacji antyrakietowej). W odpowiedzi Izrael przeprowadził ataki na cele w strefie Gazy. Dopiero w listopadzie zawarto z kierownictwem Hamasu porozumienie, dzięki któremu poziom napięcia został – na razie – obniżony.

